

Församlingsbladet

En tidning från Svenska kyrkan

Tölö-Älvsåker pastorat • Nr 1, 2022

**Leander drivs
av passion**

•

**Livsstegen
ger insikter
för livet**

•

**Hitta din
mötesplats**

Svenska kyrkan
TÖLÖ-ÄLVSAKER

PER JÖNSSON
KYRKOHERDE

VI KAN HA passion för något. Det betyder att vi är hängivna något som betyder mycket för oss. Det kan handla om passion för musik eller sport, som du kan läsa om i intervjun med vår organist Leander Franke.

Passion betyder ordagrant lidelse, men det kan också betyda lidande, och syftar då framför allt på Jesu lidande. Det är egentligen inget märkligt att ord kan ha olika betydelser, men när det gäller ordet ”passion”, tror jag att de olika betydelserna kan belysa varandra och förstärka förståelsen av Jesu lidande, Jesu passion.

De avsnitt i evangelierna som berättar om Jesu lidande brukar kallas passionshistorien. Bachs stora musikaliska verk *Matteuspassionen* och *Johannespassionen* handlar om just detta. Det är en blodig historia om hur Jesus förnedras, torteras, misshandlas, hånas och slutligen dör

Passion – både kärlek och lidelse

på korset. Det var en utstuderat grym död, oerhört smärtsam och utdragen. Korsfästa människor kunde leva flera dagar innan de slutligen dog. Men passionshistorien är också berättelsen om hur Gud älskar oss människor så intensivt, så hängivet att han inte sparar sig, utan till och med går i döden för oss. Jesus död på korset, och hans uppståndelse är Guds ultimata kärleksförklaring till oss människor. Så älskade Gud världen att han gav den sin ende son, för att de som tror på honom inte ska gå under utan ha evigt liv. Jesu lidande

svåra, däremot bär han oss igenom det. Han finns vid vår sida när vi har det svårt.

Lidande, motgångar och svårigheter påminner oss om att vi människor är sköra. Smärta skapar glipor och sprickor i vår fasad. Det gör oss sårbara. Men det är genom de gliporna som ljuset kan tränga in. När livet skaver kan *Livsstegen* vara till hjälp som du kan läsa mer om i intervjun med Birgitta Nyström.

När ljusglimtar från Jesu kärlek och Guds härlighet lyser in genom våra sprickor kan en tro och kärlek tändas även inom oss. På så sätt kan Jesu passion, hans lidande och hans kärlek få ett passionerat gensvar. Vi kan ge oss hän åt honom som gav sitt liv för oss.

” Genom gliporna i fasaden kan ljuset tränga in ...

är alltså Guds passion för oss, Guds hängivenhet för att vi ska bli räddade från det onda.

Att Jesus har lidit innebär att vi har en Gud som förstår vad lidande och smärta är. Kristendomen är en religion vars Gud bär sår. Därför kan han på ett särskilt sätt förstå, och hjälpa oss när vi möter lidande och svårigheter. Gud tar sällan bort det

Välkommen Sanja!

Sanja Magnfält vikarierar under våren som församlingspedagog bland ungdomar och konfirmander.

FÖRSAMLINGSBLADET är en gruppårsändelse till hushållen i Tölö och Älvsåkers församlingar. Tidningen ges ut av Tölö-Älvsåker pastorat.

Ansvarig utgivare:
Kyrkoherde Per Jönsson

Omslag: Leander Franke.
Foto: John Eliasson

Produktion: Kyrkbyrå

Tryck: Sandstens tryckeri 2022

Svenska kyrkan
TÖLÖ-ÄLVSÅKER

TÖLÖ-ÄLVSÅKER PASTORAT

Pastorexpeditionens öppet- och telefontider: måndag-fredag kl 9-12.

Adress: Smidesvägen 34, 434 40 Kungsbacka

Telefon: 0300-43 40 00

E-post: tolo.pastorat@svenskakyrkan.se

Webb: www.svenskakyrkan.se/tolo

TÖLÖ OCH ÄLVSÅKERS KYRKOÅRDAR

Telefon: 0300-43 40 70

TÖLÖ KYRKA

Adress: Smidesv. 34, 434 40 Kungsbacka

VARLAKYRKAN

Adress: Bäckmans Gård 66, 434 35 Kungsbacka

ÄLVSÅKERS KYRKA

Adress: Kyrkobolsv. 7, 434 96 Kungsbacka

PRÄSTER, DIAKONER OCH KAMRER

Per Jönsson, kyrkoherde: 0300-43 40 04

Magnus Stensson, admin. chef: 0300-43 40 03

Anders Ingmår, komminister: 0300-43 40 51

Tuija Nilsson, komminister: 0300-43 40 31

Helena Ledwon, diakon: 0300-43 40 13

Ingela Bertilsson, diakon: 0300-43 40 33

Sofia Carlsson, diakoniassistent: 0300-43 40 56

Miljömärkt trycksak
3041 0589

Vi samarbetar med
sensus

Tolv steg på en ny väg

LIVSSTEGEN. Ett program för alla oss som ibland känner oss lite vilsna i livet. Start 3 mars. Anmälan: Ingela Bertilsson, 0300-43 40 33, ingela.bertilsson2@svenskakyrkan.se
Läs mer på sidan 8.

Tors kl 18.30-20 i Varlakyrkan

Livet och sorgen

FÖR DIG SOM FÖRLORAT NÅGON NÄRA. Varje människas sorg är unik, men det kan hjälpa att möta andra i samma situation. Enkel gemenskap, 6 tillfällen. Fika och samtal i mindre grupper. Frågor/anmälan senast 13 mars: Helena Ledwon tel 0300-43 40 13. Samarr med Kungsbacka-Hanhals församling. Start 23 mars.

Ons jämna veckor kl 16.30-18.30

Kungsbacka församlingshem Skansen, Storgatan 2

Föräldraledig i vår?

Vi leker, sjunger och fikar tillsammans. Ingen anmälan.

ÖPPEN FÖRSKOLA. 0-5 år med vuxen. Tors 9-12 i Älvsåkers församlingshem och fre kl 9.30-11.30 i Tölö församlingshem

BABYÖPPET. 0-2 år med vuxen. Tis kl 9-11 i Varlakyrkan

Dopet är för alla!

VILL DU LÅTA DÖPA DITT BARN? Eller själv bli döpt? Vi firar att den som döps blir en del i Guds stora familj. Vi ordnar präst, musiker och dopsamtal. Dopklänning finns att låna. Dopkalas? Låna församlingshemmet. Ring vår doppräst Tuija, tel 0766-23 40 31

FOTO: JOHANNES FRANSEN/IKON

Pilgrimsvandra i påsk!

VANDRA, VILA, REFLEKTERA. Från Älvsåker till Tölö kyrka, ca 7 km, landsväg och skog. Ta med eget fika. Pilgrimsmässa ca kl 16 i Tölö kyrka. Anmälan: Per Jönsson, tel 0766-23 40 04.

Annandag påsk, 18 april kl 12.30. Samling vid Älvsåkers kyrka

"Ett CP-bra liv"

INSPIRATIONSFÖRELÄSNING. Med humor och allvar berättar Jonas Helgesson om de fördomar han möter kring sin CP-skada. Hur kan vi alla bli mer inkluderande och ge varandra utrymme att vara oss själva?

Ons 16 mars kl 18 i Tölö kyrka

Leander Franke har spelat instrument sedan han var fyra år och gått sju år på musikhögskolan. Han leder körer, spelar orgel och älskar Bach med samma intensitet.

Leander drivs av passion

Kan tron på Gud ta sig konstnärliga uttryck?
Skapa passion och kreativitet? Leander Franke 33,
är passionerad organist – alla dar i veckan!

LEANDER FRANKE BOR i Tvååker, söder om Varberg med sin fru Erika och barnen Matteus 6 år, Johannes 3 år och Dorothea som är dryga halvåret. Även Erika är musiker, dessutom musiklärare och de spelar en del tillsammans. Sedan 2014 arbetar Leander som organist i Tölö.

Ditt namn klingar tyskt?

– Ja, jag är född i Berlin. Mina föräldrar flydde från DDR till Sverige med mig och mina syskon när jag var liten. Vi fick en akademisk uppväxt där det var självklart med kultur och att vi skulle spela instrument. Vi har operasångare och dirigenter i släkten.

– När jag var fyra år började jag spela fiol. Vi gick i kyrkan på söndagar och jag ville spela orgel, det var ju det fräckaste instrumentet! Så snart jag var stor nog att nå ned till pedalerna började jag med orgel och från 14-årsåldern vikarierade jag i olika kyrkor.

Ser du din musikalitet som en gåva?

– Ja, det får man säga, absolut. Jag har en viss fallenhet för musik, det är en gudsgåva. Sen överdriver många kanske gåva och talang i förhållande

till hur många timmar det tar att förfina den. Jag har spelat sen jag var fyra år tills nu. Under åren på musikhögskolan var jag på plats klockan sju varje morgon och övade före, mellan och efter lektionerna, ofta till sent inpå kvällen. Sju år i sträck.

Ger musiken uttryck för din tro?

– Inte musiken som sådan. Tron formas i ord, den behöver vara textburen. Där är psalmboken en absolut skatt, texter formulerade av hjärnor skarpare än min.

– Jag sjunger en psalm varje kväll, a capella. Sjunger mig igenom psalmboken. Den är som Bibeln, man hittar sina favoritställen. I aftonbönen kan en skönt textig psalm formulera bönen åt dig.

Vad är din viktigaste uppgift som kyrkomusiker?

– Att sprida evangeliet genom musik. I gudstjänster, förrättningar och i körerna, även när vi repeterar. Det finns också ett diakonalt uppdrag, en omsorg, så fort man har med människor att göra. Det händer att körmedlemmar mister en anhörig, att barnen i en kör inte har det så bra. Då hjälper inte högskolepoängen, det behövs en personlig fingertopps-

känsla. Det lär man sig med tiden, av erfarenhet.

– Kyrkan är med människor från att de föds till döden, då behöver man hantera det. Tron är jätteviktig. Vi handlar med Gud i ryggen, det gör det lättare att hantera situationen och vi har ett evighetshopp att hänga upp det på.

” Jag kollar på all sport ... Nu blir det fest, när OS startar!

Har du andra konstnärliga uttryckssätt?

– Nej, jag har inte tid att finutöva något annat och jag är bevisligen dålig på att måla, säger han med ett skratt.

– Jag är väl funktionellt praktisk, kan laga hyfsad mat och måla huset, men i övrigt, nej.

Har du någon annan passion?

– Jag är väldigt sportintresserad! Har bra koll på fitness, handboll, fotboll ... Jag har spelat fotboll och tennis själv,

nu styrketränar jag. Jag kollar på allt – vattenpolo och diskus och sånt. Nu blir det fest när OS startar!

Bilresan mellan hemmet och Tölö kyrka tar 45 minuter. Då lyssnar Leander på verken som han ska studera in med körerna. Det tar tid.

– Det är bra att kunna dem utan till när man ska dirigera!

Däremellan blir det ljudböcker, exempelvis Ranelid, Hemingway eller Hjalmar Bergman.

– Man blir fyrkantig av all facklitteratur. Jag lättar upp världsbilden med skönlitterärt.

Vad lyssnar du på i musikkväg?

– Just nu blir det mycket etiopisk jazz, ethiojazz. Annars i huvudsak klassisk kyrkomusik. På musikhögskolan fanns en stor bredd och man lärde känna många som spelar olika genrer. På gymnasiet var det hårdrock som gällde och mina barn gillar dansmusik – det har jag inget emot!

Och din relation till Bach?

– Bach är så bra, det är outslitbart! Hans musik fascinerar, det pågår så mycket, på olika nivåer – strukturer, fina melodier, mellanstämmor. Jag har nog spelat *Air* tusen gånger, men jag är inte less!

Vad ger det dig att få framföra ett musikaliskt verk?

– En fantastisk känsla! Helhetsupplevelsen är så stor! Att få förmedla innehållet i julhistorien, passionshistorien kring påsk, allhelgonas requiem ... Vi har slitit ihop med tonerna vecka efter vecka, nu är instrumenten på plats, med alla körsångare. Den delaktigheten – i bästa fall smälter allt ihop och blir skönt.

– Det bästa är ju förstås att få vara

dirigent, att bestämma vad som ska hända när!

Leander övar med kyrkokören på måndagar, gosskören och Tölö Vocalis på tisdagar och håller i musikgudstjänster på lördagar. Det blir många kvällar och helger.

– Som musiker känner man inte till annat, så är det för alla. Erika och jag har mycket hjälp med barnvakt av mina föräldrar, det är vi tack-samma för. Å andra sidan kan man öva på dagtid, hemma eller i kyrkan. På sommaren är det lugnare så det jämnar ut sig.

Jag har nog spelat *Air* tusen gånger, men jag är inte less!

Han tycker om att spela vid förrättningar – begravningar, dop och vigslar.

– Ibland är det bara en sörjande på plats vid en begravning, ibland ingen, utöver personalen. Jag lägger ned lika mycket arbete oavsett, det handlar om respekt.

Respekt har han också för barn och deras musicerande.

– Ibland får man känslan av att barnen ska vara det gulliga inslaget i en gudstjänst. Lite blingbling som utfyllnad. Men barnen själva tar det på största allvar och det bör vi också göra.

I Kungsbacka gosskör leder Leander pojkar mellan 5 och 15 år.

Behövs en gosskör?

– I de flesta barnkörer idag finns tyvärr få killar och de slutar ofta. I

gosskören träffar de kompisar och blir kvar. De lär sig allt mer efterhand och ser upp till de äldre, det är fostrande. När vi har konsert sjunger de sånger av god kvalitet och är prydligt klädda i byxor och skjorta, det blir också en signal att vi anstränger oss och tar detta, och dem, på allvar.

Leanders passion för musik har resulterat i forskning och två böcker. Han är knuten till Åbo Akademi och skriver om musiken i dåvarande Svenska Missionsförbundet.

– Jag har ingen koppling dit, men vänner inom frikyrkan och det är en oerhört spännande miljö. Ända sen 1800-talet har det funnit en diskussion om musiken i kyrkan, där klassisk musik ställts mot mer folklig, med strängospel och lovsång.

– Det finns plats för både ock, säger Leander. Kvalitet och känsla utesluter inte varandra. Faran är om det blir en monokultur, med bara det ena eller det andra.

Psalmtexter skrivna för 3 000 år sedan och gregorianska melodier, tusen år gamla, är bevisligen hållbara. Det som inte håller försvinner.

– En psalm kan vara en hel predikan. Samtidigt kan en lovsång med enkla fraser vara helt rätt, under nattvarden till exempel.

Vad längtar du efter just nu?

– Att pandemin ska ta slut. Vår melanson är tre år och har levt mer än halva sitt liv i en bubbla. Annars vet jag inte riktigt. När jag var 20 satte jag upp en del planer som jag ville ha förverkligat innan jag fyllde 50. Det mesta av det är redan avklarat, säger Leander med ett skratt. Men jag ska nog fundera ut något.

TEXT: CECILIA SUNDSTRÖM
FOTO: JOHN ELIASSON

Andlig vägledning

LECTIO DIVINA. Vi läser en bibeltext tillsammans. Vad kan den texten säga mig idag? Börja med veckomässa kl 18.30 om du vill.
Ons, jämn vecka kl 19.15-20.45 i Älvsåkers församlingshem

Stanna efter gudstjänsten

SÖNDAGSSAMTAL. Vad menade prästen i predikan? Vad betyder texterna? Jag håller inte med! Blev du nyfiken, väcktes frågor eller vill du dela egen erfarenhet? Kyrkfika med smörgås efter gudstjänsten, sedan samtal i cirka 45 min.
Sön 13 mars, 1 maj och 5 juni efter högmässan kl 11 i Tölö kyrka

Vad tänker du?

PODD. Vad innebär det att tro på Gud – i praktiken? Fundera och lyssna till kommunikatör Ingrid Eliasson och kyrkoherde Per Jönsson. Du hittar podden via din podcast-app eller vår hemsida.

DELA LIKA UNDER SAMMA HIMMEL

Vårdajämningen då dag och natt är lika långa, uppmärksammar vi den orättvisa fördelningen av makt och jordens resurser.

45 miljoner människor riskerar nu akut hungersnöd.*
Swisha halva beloppet för något du köper.

Tillsammans gör vi världen hel.
Din gåva gör det möjligt.

SWISHA TILL 900 1223

*Källa: FN (nov 2021) svenskakyrkan.se/act

TISDAGSTRÄFFEN
Lunchandakt, lättare lunch, kaffe och kaka. Vi håller avstånd.
Tis kl 12-13.30 i Varlakyrkan

FAIRTRADE CAFÉ. Ekologiskt, rättvisemärkt och hemlagat i mysig miljö.
Fre kl 11.30-13.30
Tölö församlingshem

CAFÉ OCH GEMENSKAP
Vi träffas på lagom avstånd över kaffe och smörgåsar.
Tors kl 12-14 i Älvsåkers församlingshem

SPRÅKCAFÉ. Vi fikar, umgås och pratar svenska. Lekrum för barnen. Start 14 mars.
Mån kl 18-19.30 i Älvsåkers församlingshem

– Ett jättebra koncept, säger Birgitta Nyström om Livsstegen. Den ger nya insikter och ett sammanhang att både få lyssna och dela med sig i. Nu blir hon själv ledare för en grupp i Varlakyrkan.

– Livet är inte alltid en räkmacka!

– Alla människor kan snubbla över något, konstaterar Birgitta Nyström. I gruppen Livsstegen fick hon verktyg och insikter för livet.

BIRGITTA NYSTRÖM bor i Fors och pendlar till vardags in till jobbet i Göteborg. Äldste sonen pluggar i Norge, den yngre bor hemma.

– Jag hörde talas om Livsstegen för några år sedan, när jag nyligen var separerad, och det lät så bra. "För den som har något i livet som skaver, som man vill komma vidare med."

Hon anmälde sig – och blev positivt överraskad.

– Det var skönt att vara i en grupp som stöttar och hjälper varandra.

Livsstegen följer Olle Carlssons bok med samma namn. Man läser ett kapitel inför varje träff.

– Alla människor kan snubbla över något i livet. En olöst konflikt, något på jobbet, att man ständigt hamnar i samma situation och så vidare.

– Frågorna i boken hjälper en

vidare, förklarar Birgitta. Man berättar det man själv vill och ingen kommenterar eller ger goda råd. Genom att lyssna får man ändå aha-upplevelser.

– Livsstegen sätter igång en process. Frågeställningar där man får tänka till, utan rätt eller fel. Du har din egen historia, din egen väg, dina egna svar. Viktigt är också att det som sägs i gruppen, stannar i gruppen.

För henne var första Livsstegen så givande att hon var med en gång till, något år senare.

– Det var fler som kom tillbaka, när de första insikterna landat.

Nu har hon fått frågan om att vara med och leda en grupp i Varlakyrkan.

– Jag tycker konceptet är så bra. Någon ledare är anställd, någon ideell. Det är en bra kombo. Träffarna är på 1,5 timme, man går varvet runt och är noga med att hålla tiden. En lagom grupp är cirka åtta personer, då hinner alla prata, om de vill.

– Man behöver inte vara kyrklig för att vara med, men kanske öppen för att vi även kommer in på existentiella frågor. Du är välkommen som du är, med allt du har med dig.

Vem tycker du ska vara med?

– Den som har något som skaver, som längtar efter förändring och vill komma vidare. Livsstegen är tillåtande, oavsett vem man är och vad man oroar sig för.

Birgitta uppmuntrar fler att våga anmäla sig. Gruppen är blandad, för vuxna i alla åldrar, både män och kvinnor.

– Livsstegen har gett mig nya redskap att hantera sånt som händer i tillvaron. Och vetskap om att jag inte är ensam om att brottas med olika saker i livet.

TEXT: CECILIA SUNDSTRÖM
FOTO: JOHN ELIASSON

LIVSSTEGEN

När: Torsdagar kl 18.30-20 i Varlakyrkan

Start: 3 mars

Ledare: Ingela Bertilsson, diakon, Henny Forsberg, präst och Birgitta Nyström.

Anmälan senast 1 mars:

Ingela Bertilsson, 0300-43 40 33, ingela.bertilsson2@svenskakyrkan.se
I samarbete med Kungsbacka-Hanhals församling